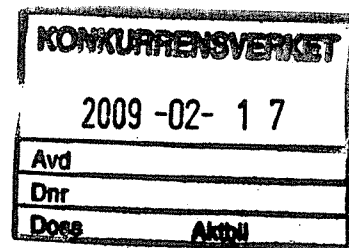

LÄNSRÄTTEN I
JÖNKÖPINGS LÄN

DOM
2009-02-16
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
2413-08 E
Rotel 5

SÖKANDE

Paralarm AB, 556612-9622
Hjälms Kvarnväg 5
434 97 Kungsbacka

Ombud: Advokaten Thomas Wetterlundh och jur kand Carina Asp
Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 Göteborg

MOTPART

Domstolsverket
551 81 Jönköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Länsrätten förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att ny utvärdering företagits därvid Paralarm AB tillåtit att rätta de felaktiga svaren på fråga 1 och 2 i sitt anbudsformulär.

BAKGRUND

Domstolsverket inbjöd den 31 oktober 2008 leverantörer att lämna anbud på entreprenad av teletekniska säkerhetsanläggningar och allmänna telesystem för den nya tingsrättsbyggnaden i Göteborg (dnr 835-2008).

Genom beslut den 11 december 2008 tilldelades Paralarm AB kontraktet.

Domstolsverket har sedan genom nytt beslut den 18 december 2008 tilldelat G4S Security System AB kontraktet.

Dok.Id 50537

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Ö Storgatan 33 A	036-15 65 00 E-post: lansrattenijonkoping@dom.se www.lansrattenijonkoping.domstol.se	036-15 66 55	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Paralarm AB (Paralarm) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att tilldelningsbeslutet den 11 december 2008 blir gällande. I andra hand ska upphandlingen göras om. Paralarm begär att länsrätten förordnar interimistiskt att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Paralarm anför till stöd för sin ansökan i huvudsak följande. Genom omprövningsbeslutet den 18 december 2008 uteslöts Paralarm ur upphandlingen och annan leverantör tilldelades kontraktet. Som grund för omprövningen angav Domstolsverket att tidigare utvärdering inte hade gjorts på ett korrekt sätt. Den 22 december 2008 begärde Paralarm att få rätta sitt anbud. Som skäl för sin begäran anförde Paralarm att bolaget av ett uppenbart misstag lämnat en felaktig uppgift i sitt anbud. Den 23 december 2008 meddelade Domstolsverket att Paralarm inte får möjlighet att rätta sitt anbud eftersom det inte ansågs vara fråga om en uppenbar felskrivning eller annat uppenbart fel i anbudet. Paralarm har i sitt anbud av ett uppenbart misstag angivit att det föreligger förhållanden av det slag som anges i 10 kap. 1 och 2 §§ LOU. Misstaget har skett genom att Paralarm kryssat i "ja-rutan" istället för "nej-rutan" i anbudsformuläret under punkterna 1 och 2. De nämnda uppgifterna är felaktiga eftersom inga förhållanden som anges i ovan angivna lagrum föreligger. De aktuella uppgifterna har tillkommit på grund av en uppenbar felskrivning. Av Domstolsverkets förfrågningsunderlag följer att anbudslämnare måste vara certifierad Anläggarefirma enligt SSF 1015. Sådan certifiering förutsätter att några förhållanden av det slag som anges i 10 kap. 1 och 2 §§ LOU inte föreligger. Vidare har Paralarm i sitt anbud intygat att Paralarm uppfyller samtliga de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven. Paralarm är registrerat i SBSC:s allmänna register över certifierade Anläggarefirmor. Domstolsverket borde därför ha insett att Paralarm uppfyller de krav som följer av 10 kap. 1 och 2 §§ LOU (jfr. bestämmelsen i 10 kap. 3 §, 3 stycket LOU). Domstolsverket har genom att

inte medge Paralarms begäran om rättelse på ett otillbörligt sätt missgynnat Paralarm, eftersom Paralarms anbud på objektiva felaktiga grunder utesluts från utvärderingen. Domstolsverkets agerande har resulterat i att ett anbud som inte uppfyller det i förfrågningsunderlaget angivna kriteriet lägsta pris har antagits. Paralarm har lidit skada eftersom Paralarm efter rättelse hade uppfyllt samtliga i förfrågningsunderlaget ställda krav och är den anbudsgivare som erbjudit lägsta pris, vilket framgår av Domstolsverkets första tilldelningsbeslut.

Sedan länsrätten den 23 december 2008 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats, redogör Paralarm i ett tillägg till sin ansökan om överprövning närmare för vad en certifiering enligt SSF 1015 innebär. Paralarm uppger sammanfattningsvis att certifieringen innebär att Paralarm är underkastat kontinuerlig kontroll av att verksamheten följer gällande lagar, normer och regelverk. Av det anförda följer att det inte föreligger några sådana förhållanden som anges i 10 kap. 1 och 2 §§ LOU och att Paralarm begått ett uppenbart skrivfel genom att kryssa i fel ruta i sitt anbud till Domstolsverket. Att det var fråga om ett uppenbart misstag måste ha stått klart för Domstolsverket dels med hänsyn till att Paralarm i sitt anbud angivit att bolaget uppfyller samtliga krav i förfrågningsunderlaget (se punkten 17 i Paralarms anbud jämfört med avsnitt AFB 51 i förfrågningsunderlaget), dels mot bakgrund av att Paralarm är upptaget som certifierad anläggning i SBSC:s allmänna register.

Domstolsverket bestrider Paralarms yrkanden och anför i huvudsak följande. Domstolsverket vidhåller att det inte kan anses vara uppenbart för Domstolsverket att bolaget har gjort en felaktig felskrivning när bolaget klart och tydligt, under punkt 1 respektive punkt 2 i anbudsformuläret, kryssat för att förhållanden enligt 10 kap. 1 § LOU respektive 10 kap. 2 § LOU föreligger. Domstolsverket anser att rättelse på grund av att felaktigheter kan anses som uppenbara endast kan användas i fall då det är uppenbart att ett felaktigt svar har lämnats. Anbudsformuläret består huvudsakligen av frå-

gor där svar skall anges med X i rutor med alternativen Ja eller Nej. Domstolsverket anser att utrymmet för att göra uppenbara felskrivningar vid svar på frågor där svarsalternativen består av Ja eller Nej måste vara ytterst begränsat. Det kan inte räcka att uppgiftslämnaren kryssat för det mindre troliga alternativet för att uppenbarhetskriteriet skall vara uppfyllt. Domstolsverket måste kunna utgå ifrån att uppgiftslämnaren tar sitt uppgiftslämnande på sådant allvar att lämnade uppgifter av typen Ja/Nej-svar motsvarar verkliga förhållanden. Domstolsverket har inte uppställt något krav på att anbudslämnare skall vara certifierade enligt den av bolaget åberopade SSF-normen. Vad Domstolsverket däremot har krävt är att den som utför installationen skall vara certifierad. Det står således anbudsgivaren fritt att anlita certifierad larminstallatör för de åtgärder där krav har uppställts. När det gäller den åberopade certifieringen och de lagkrav som finns för larminstallatörer vill Domstolsverket anföra följande. Domstolsverket är beställare av entreprenad. Domstolsverket har inte närmare kännedom om vilka vandelskrav som uppställs för att bli certifierad enligt SSF-normen eller vilka krav som i övrigt uppställs på larminstallatörer i fråga om laglydnad och ordentlighet. SSF-normen syftar till att säkerställa att larminstallatören har nödvändig kompetens för att utföra larminstallationer och för att tillhandahålla nödvändig service. Domstolsverket har inte uppfattat ett tillstånd att bedriva larminstallationsverksamhet eller en certifiering enligt SSF-normen som ett tecken på laglydnad eller ordentlighet, utan enbart som en garanti för att bolaget har det yrkesmässiga kunnandet. Då bolaget har angett att sådana förhållanden som anges i 10 kap. 1 och 2 §§ LOU föreligger och då rättelse av dessa uppgifter inte har kunnat göras, är bolaget inte kvalificerat att lämna anbud. Att inte utesluta bolaget hade stått i strid med LOU, till men för andra kvalificerade anbudsgivare. Domstolsverket har därför inte haft annat val än att utesluta bolaget. Domstolsverket anser vidare att bolaget, även om bolaget skulle tillåtas att rätta sitt anbud i fråga om punkterna 1 och 2 i anbudsformuläret, inte skulle kunna antas som leverantör med hänsyn till vissa brister i den tekniska delen av bolagets anbud.

Paralarm anför i yttrande bl.a. följande. Paralarm har aldrig haft för avsikt att genomföra entreprenaden genom att anlita underentreprenörer. Paralarm har följaktligen inte heller lämnat någon sådan uppgift i sitt anbud. Det har därmed stått klart för Domstolsverket att Paralarm själv skall utföra installationen. Domstolsverket gör gällande att verket saknar närmare kännedom om de krav som gäller för certifierade anläggarfirmer. Domstolsverket har ställt ett krav på att leverantören skall vara ”certifierad och intygad Anläggarfirma enligt SSF 1015”. Paralarm utgår från att Domstolsverket är väl förtroget med innebörden av de krav som Domstolsverket ställer i sitt förfrågningsunderlag. Detsamma gäller innehållet i gällande lagstiftning. Domstolsverket anför nu att Paralarm inte uppfyller de tekniska kraven. Påståendet är nytt och nämndes över huvud taget inte som stöd för Domstolsverkets beslut att utesluta Paralarm. Det strider mot allmänna förvaltningsrättsliga principer och syftet med LOU:s bestämmelser om information till leverantörer att ändra grunden för ett beslut på det sätt som Domstolsverket nu försöker göra. Till detta skall läggas att ramen för länsrättens prövning bestäms av Domstolsverkets beslut jämte Paralarms ansökan om överprövning. Domstolsverkets påståenden om tekniska brister skall därför inte prövas av länsrätten. Paralarm bestrider Domstolsverkets påståenden om tekniska brister.

Domstolsverket vidhåller i nytt yttrande vad som tidigare anförts och anför härutöver följande. Domstolsverket medger att det gjordes en felaktig anbudsprövning inför verkets beslut den 11 december 2008. Domstolsverket beklagar detta. Domstolsverket har härefter, genom nu aktuellt omprövningsbeslut, rättat beslutet (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 23 augusti 2006 i mål nr 621-06). Eftersom Paralarm uteslöts ur upphandlingen redan i uteslutningsfasen fanns inte skäl för Domstolsverket att i rättelsebeslutet anföra skäl hänförliga till kvalificeringsfasen. Domstolsverket anser att det nya tilldelningsbeslutet är korrekt. Det finns därför inte skäl för att förordna att upphandlingen skall göras om. Domstolsverket ifrågasätter

även om det enligt LOU är möjligt att förordna om rättelse i enlighet med Paralarms framställda förstahandsyrkande.

DOMSKÄL

Frågan i målet är om Paralarm skall få rätta sina svar på fråga 1 och 2 i anbudsformuläret, dvs. de frågor som rör förhållanden som anges i 10 kap. 1 och 2 §§ LOU.

I 10 kap. 1 § anges att leverantör skall uteslutas från deltagande i myndighetens upphandling om leverantören är dömd för viss i paragrafen angiven brottslighet. Av 10 kap. 2 § LOU framgår att en leverantör får uteslutas från att delta i upphandling om vissa förhållanden föreligger som rör leverantörens ekonomi och yrkesutövning.

Paralarm har i sitt anbudsformulär som svar på fråga 1 och 2 kryssat för Ja-alternativet i stället för rätteligen Nej-alternativet.

Enligt 15 kap. 12 § första stycket LOU får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Ovannämnda lagrumms formulering tyder på att rättelse kan ske på initiativ av anbudsgivaren. Att felskrivningen eller felräkningen skall vara uppenbar eller att annat fel skall vara uppenbart bör knytas till att endast rent objektiva fel skall kunna rättas. Rättelse som innebär en ändring av anbudet i sak och som kan snedvrída konkurrensen är således inte tillåten. För att rättelse av en felaktighet skall kunna ske bör det enligt länsrättens mening inte krävas att den upphandlande myndigheten på egen hand har uppfattat att fråga är om en uppenbar felaktighet. Vid påpekande av felaktighe-

ten bör den dock framstå som uppenbar för båda parter för att rättelse skall tillåtas.

Länsrätten kan inte finna annat än att de felaktigheter som är ifråga framstår som uppenbara.

Det framgår inte av lagstiftningen i vilket skede en rättelse kan ske. I förevarande fall har Paralarm begärt att få rätta sitt anbud fyra dagar efter att det nya tilldelningsbeslutet har fattats. Först då får det antas att Paralarm blivit medvetet om felaktigheten. Någon oskäligen tidsutdräkt för begäran om rättelse har inte förekommit. Paralarm borde därför ha fått rätta sitt anbudsformulär med avseende på fråga 1 och 2.

Det skall i sammanhanget också beaktas att Domstolsverket borde ha reagerat på den diskrepans som föreligger mellan svaren på de frågor (1 och 2) som legat till grund för att utesluta Paralarm från upphandlingen och svaret på fråga 17 som anger att Paralarm godkänner samtliga i förfrågningsunderlaget angivna krav. Under avsnitt AFB. 51 i förfrågningsunderlaget anges nämligen att anbudsgivare skall uppfylla bestämmelserna i 10 kap. 1 § LOU och att anbudsgivare kommer att uteslutas från upphandlingen om förhållanden enligt nämnda lagrum föreligger. Vidare anges under AFB. 51 att Domstolsverket kan komma att utesluta anbudsgivare från deltagande om förhållanden enligt 10 kap. 2 § LOU föreligger.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta medfört att leverantören lidit skada eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Genom att inte tillåta rättelse av Paralarms anbudsformulär med avseende på svaren på fråga 1 och 2 kan Paralarm komma att lida skada. De åtgärder

som då står till buds enligt 16 kap. 2 § LOU är omgörning eller rättelse. Förhållandena är inte sådana att omgörning är påkallad. I stället skall rättelse ske. Upphandlingen får då avslutas först sedan Domstolsverket företagit ny utvärdering och därvid tillåtit Paralarm att rätta sina svar på fråga 1 och 2 i anbudsformuläret.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1D).

Christer Robsahm